

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Cont nr. 49.8.01

MITROPOLITUL ANDREI ȘAGUNA

Sărbătorirea centenarului adormirii sale în Domnul

În 28 iunie 1973 s-au împlinit, după cum știm, 100 ani de la adormirea în Domnul a mitropolitului Andrei Șaguna, a cărui personalitate multilaterală, a cărui rîvnă, ale cărui strădanii, a cărui pricepere și ale cărui multiple osteneli pentru ridicarea obștei românești din Transilvania chiar și celui mai priceput condei îi este greu să le redea întru totul.

Centenarul adormirii în Domnul a mitropolitului Andrei Șaguna a fost cinstit cu toată cuvînta. În Arhiepiscopia de Alba Iulia și Sibiu de pildă:

1. La fiecare centru protopopesic din Arhiepiscopia — și anume la consfăturile cu preoții de la începutul lunii iunie 1973 — s-a vorbit despre: „100 ani de la moartea mitropolitului Andrei Șaguna“, cu date biografice ale mitropolitului, activitatea ca episcop și apoi ca mitropolit al Transilvaniei, activitate desfășurată pe linie organizatorică-bisericească, culturală, economică-gospodărească, socială-națională etc.

2. În 28 iunie 1973, ora 9, la Centrul mitropolitan din Sibiu a avut loc o ședință comună a Ierarhilor din Mitropoliile Ardealului și Banatului, pe a cărei ordine de zi a figurat și centenarul adormirii în Domnul a mitropolitului Andrei Șaguna.

3. La ora 11 din din aceeași zi, la mormîntul din Rășinari al mitropolitului Șaguna — reparat și înfrumusețat, străjuit de doi lei sculptați în mărime naturală și de candela nestinsă a permanenței noastre recunoștințe — a avut loc un parastas, slujit de I. P. S. Mitropoliți Nicolae al Ardealului și Nicolae al Banatului, I. P. S. Arhiepiscop Teofil al Clujului, P. S. Episcop Vasile al Oradiei, P. S. Visarion, nou-alesul Episcop al Aradului, P. C. vicar Tr. Belasçu, P. C. rector Is. Todoran și încă un sobor de preoți și diaconi. Erau prezenți preoți și credincioși. Răspunsurile au fost date de corul restrîns al studenților teologi, condus de P. C. prof. Gh. Șoima.

La sfîrșit au vorbit:

I. P. S. Mitropolit Nicolae al Banatului, care a spus între altele: „Jumătatea a doua a veacului trecut, începînd cu răsunătorul 1848, este dominată pentru Biserica transilvăneană de figura vicarului, episcopului și apoi mitropolitului Andrei... El este pururea viu în conștiința noastră. E unul dintre ierarhii într-adevăr mari, actual prin realizările de care beneficiem neîntrerupt... Ierarhi, preoți și credincioși din latura de apus a gleei strămoșești ne-am găsit multă vreme sub omoforul purtării sale de griji...”

Moștenirea marelui mitropolit Andrei Șaguna a rămas îmbogățită și-n fața ei, a celui care a făurit-o, ne plecăm smeriți fruntea“.

I. P. S. Arhiepiscop Teofil al Vadului, Feleacului și Clujului, care zăbovește cu deosebire asupra lucrării preoțești a mitropolitului Șaguna, spunînd între altele: „Ca ales al lui Dumnezeu, s-a străduit să-i fie alese gîndurile, alese să-i fie sentimentele, alese să-i fie acțiunile, dăruindu-se deplin slujirii lui Dumnezeu și slujirii poporului... Dubul său este prezent astăzi și se bucură împreună cu noi de toate binecuvîntările pe care Dumnezeu le-a revărsat asupra neamului nostru românesc și asupra Bisericii strămoșești“.

I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, care, după ce subliniază unele aspecte din lucrarea și personalitatea mitropolitului Șaguna, încheie cu gînduri ca acestea: „Această operă măreață și această personalitate este de aceea vie în fîntă și în viața noastră bisericească de astăzi, este vie și

dincolo de granițele țării noastre. Ea ne obligă ca, așa cum Șaguna în vremea lui și-a împlinit datorită față de Biserica strămoșească, față de poporul român și-a proiectat în viitor — ca un vizionar adevărat — slujirea idealului realizării unității de stat a tuturor românilor și a unității bisericești, tot așa și noi astăzi să ne îndeplinim îndatoririle în mod deplin față de Biserica noastră strămoșească, una și nedespărțită, liberă și independentă, și față de Patria noastră scumpă, România socialistă“.

I. P. S. Sa a scris apoi în cartea deschisă la mausoleu: „La comemorarea a 100 ani de la adormirea în Domnul a marelui mitropolit Andrei Șaguna, omagiul întregii Biserici Ortodoxe Române“, text sub care au semnat toți Ierarhii și preoții prezenți la parastas.

4. În aula Institutului Teologic Universitar din Sibiu a avut loc în cursul aceleiași zile de 28 iunie a. c. o festivitate comemorativă, la care au participat Ierarhii din Mitropoliile Ardealului și Banatului, salariați de la Centrul arhiepiscopal și Institutul Teologic, studenți teologi, preoți din oraș ș. a.

După cuvîntul de deschidere al P. C. rector Is. Todoran, a vorbit P. C. prof. M. Păcurariu, care a prezentat o seamă de date biografice din viața mitropolitului Șaguna, precum și unele aspecte din vasta sa activitate. În cadrul aceluiași program, dl. asistent S. Șebu a vorbit despre activitatea pastorală a mitropolitului Șaguna, care ardea de dorința de a avea o preoțime cât mai pregătită, capabilă să ridice obștea pe care o păstora.

Corul studenților teologi, condus de P. C. asistent I. Popescu, a interpretat o suită de compoziții bisericești și patriotice, iar studenții teologi P. Olteanu și I. Ciobotea au citit fragmente din lucrările lui Șaguna.

A luat apoi cuvîntul P. S. Episcop Vasile al Oradiei, care a spus între altele: „Sîntem astăzi profund recunoscători că am avut prilejul să ne hrănim în slujirea noastră către Dumnezeu și față de poporul nostru din potirul faptelor mărețe pe care ni le-a lăsat Andrei Șaguna... Păstrînd întreg tezaurul de învățătură al Mîntuitorului Iisus Hristos, el l-a făcut viu și lucrător în mijlocul credincioșilor, realizînd din Biserica sa un mijloc de apărare a fîntei naționale a poporului nostru... Din mintea și inima sa luminată și caldă de părinte s-au hrănit și credincioșii și clericii din partea de nord-vest a Patriei noastre, pentru că el a dorit să se reînfrînteze cele două episcopii: a Vadului, Feleacului și Clujului, înfrîntată de Ștefan cel Mare, și cea a Oradiei, care a fîntat pînă la anul 1701.“

În continuare a vorbit P. S. Visarion, nou-alesul Episcop al Aradului, care a reliefat cu deosebire activitatea editorială, de tipărire de cărți a mitropolitului Șaguna, care a scos de sub teascurile tipografiei de el înfrîntată sute de cărți teologice, manuale diverse etc., „pentru luminarea poporului, căruia el i-a dăruit toată energia, toată puterea și tot darul cu care l-a înzestrat Dumnezeu“.

Festivitatea s-a încheiat cu imnul: „Marelui Andrei“, de D. Cuntan, pe versuri de Z. Boiu.

5. Duminică, 1 iulie 1973, centenarul adormirii în Domnul a mitropolitului Andrei Șaguna a fost sărbătorit și pe plan parohial, zi în care în toate bisericile din Arhiepiscopia de Alba Iulia și Sibiu s-a săvîrșit, după Sf. Liturghie, un parastas în amintirea acestui neuitat ierarh. Cucernicii

(Continuare în pag. 2)

Vizita I. P. S. Arhiepiscop Victorin în Mitropolia Ardealului

Însoțit de P. S. Episcop Vasile al Oradiei, vineri, 22 iunie 1973, Centrul nostru arhiepiscopal a fost vizitat de I. P. S. Arhiepiscop Victorin al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române Misionare în America, fiind întîmpinat cu frățescă dragoste de I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului.

Bucuria prezenței în bătrîna cetate a Sibiului a înaltului oaspete din depărtata Americă s-a exprimat în chip special în cadrul unei festivități, care a avut loc în Aula Institutului Teologic Universitar din Sibiu, deschisă printr-un cuvînt de bun venit, rostit de P. C. rector Is. Todoran.

Corul studenților teologi a executat cu acest prilej o seamă de compoziții bisericești și patriotice.

Luînd cuvîntul, I. P. S. Arhiepiscop Victorin a vorbit despre viața religioasă a românilor pe care îi păstorește, care sînt legați de Biserica străbună și de țara de obîrșie. „Cei de acolo — a spus între altele I. P. S. Sa — se gîndesc mereu la cei din țară; la ierarhi, la rudenii, la prieteni.“

Din partea lor vă transmit, odată cu binecuvîntările mele arhieresti, salutul celor ce, români fiind, viețuiesc și muncesc în Statele Unite ale Americii și în Canada“.

A vorbit apoi I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, care a reliefat între altele legăturile care au existat totdeauna între Arhiepiscopia Sibiului și românii americani, plecați în bună parte de care s-a bucurat în vizitele pe care le-a făcut „dincolo de ocean“, precum și prestigiul pe care îl are I. P. S. Arhiepiscop Victorin, sporul de cunoaștere și de cinstire pe care I. P. S. Sa l-a adăugat Ortodoxiei românești.

În zilele de 23—25 iunie 1973, I. P. S. Arhiepiscop Victorin a vizitat Centrul eparhial al Oradiei. Astfel, Duminică, 24 iunie a. c., I. P. S. Sa și P. S. Episcop Vasile al Oradiei, înconjurați de un sobor de preoți și diaconi, au săvîrșit Sf. Liturghie arhierescă în Catedrala Sf. Nicolae din Oradea.

La priceasnă a predicat P. C. cons. I. Negroiu. La sfîrșitul Sf. Liturghii a vorbit P. S. Episcop Vasile, care înfățișează credincioșilor personalitatea și rodnică activitate a I. P. S. Arhiepiscop Victorin în mijlocul preoților și credincioșilor noștri de peste mări și țări. P. S. Sa arată de asemenea că, la cerea unei comunități de români ortodocși păstoriți de I. P. S. Victorin, Eparhia Oradiei va dăruia o bisericuță de lemn, iar unei echipe de dansuri de la o altă comunitate 13 costume naționale din Bihor, Oaș și Sălaj.

Vădit mișcat, I. P. S. Victorin și-a exprimat bucuria de-a fi putut preamări pe Dumnezeu în mijlocul fraților săi „de-un sînge și de-o lege“.

În continuare, I. P. S. Sa a vorbit despre vrednicia și hărnicia credincioșilor pe care îi păstorește, credincioși care fac cinste neamului românesc, a cărui credință și ale cărui datini și obiceiuri nu le-au dat uitării.

Duminică, 1 iulie 1973, I. P. S. Arhiepiscop Victorin a fost oaspetele Centrului arhiepiscopal Cluj, după ce, cu cîteva zile înainte, vizitase Seminarul teologic din acest oraș. În această zi, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, I. P. S. Sa a săvîrșit Sf. Liturghie arhierescă în catedrala arhiepiscopală, de față fiind P. S. Visarion, nou-alesul Episcop al Aradului, și un mare număr de credincioși.

La priceasnă, C. pr. I. Buin a evocat personalitatea mitropolitului Andrei Șaguna, cu prilejul

(Continuare în pag. 2)

Mitropolitul Andrei Şaguna - Sărbătorirea centenarului adormirii sale în Domnul

(Urmare din pag. 1)

preoți au vorbit apoi despre personalitatea marelui mitropolit.

În Catedrala mitropolitană din Sibiu, parastasul a fost slujit de I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului și P. S. Episcop în pens. Pavel Șerpe, înconjurați de un sobor de preoți și diaconi.

Cuvînt de învățătură a rostit cu acest prilej I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, care a evocat personalitatea mitropolitului Andrei Şaguna, neobosită și vastă sa activitate începută în preajma revoluției din 1848, la care a luat parte activă, intervențiile sale pentru dobîndirea de drepturi pentru români, înființarea de școli, Statutul organic, Congresul național bisericesc,

despre care N. Iorga a spus că a fost „un parlament al românilor din Transilvania”, ecourile peste granițele țării noastre a personalității sale etc.

Sărbătorirea centenarului adormirii în Domnul a mitropolitului Andrei Şaguna a însemnat deci un prilej de pioasă aducere aminte, de profundă cinstire a amintirii acestui negrăit de mare ierarh al Bisericii noastre Ortodoxe Române, precum și un nou imbold de a ne face și noi cu sîrg datorii — în condițiile de libertate și unitate bisericească în care trăim astăzi — față de poporul nostru, față de Biserica străbună, față de Patria noastră, care ne ocrotește cu atîta dragoste pe toți cei ce muncim la continua ei înflorire.

T.

Maică pururea Fecioară

După naștere Maica Domnului a rămas tot fecioară, căci cine alta decît ea putea să fie prefigurată în vedenia prorocului Iezechiel. „Și mi-a zis Domnul: Poarta aceasta va fi închisă, nu se va deschide și nici un om nu va intra pe ea, căci Domnul Dumnezeu lui Israel a intrat pe ea. De aceea va fi închisă” (Iezechiel 44, 2). Referindu-se la această vedenie, Sfîntul Ambrozio întreabă: „Care este această poartă dacă nu Maria, poarta prin care a intrat Hristos în această lume? Cînd a ieșit prin nașterea feciorească... semnele fecioriei nevătămate au rămas”. Iar Sfîntul Maxim Mărturisitorul zice: „Cu adevărat zămislirea și nașterea au fost cu totul curate și neatînse de sîmîntă și de stricăciune și de aceea Maica Celui născut din ea este fecioară și după naștere”. Știm de asemenea că „unde voiește Dumnezeu se biruiește rînduiala firii”, cum spune cîntarea bisericească.

Despre faptul că fecioara Maria a zămislit cu puterea și lucrarea Duhului Sfînt pe Fiul lui Dumnezeu ca om și că a fost numai logodită cu Iosif pentru a-i păzi fecioria ne încredințază și Sfîntul Evanghelist Matei, care arată că „Nașterea lui Iisus Hristos așa a fost: Maria, mama lui, fiind logodită cu Iosif, fără să fi fost ei înainte împreună, s-a aflat avînd în pîntece de la Duhul Sfînt. Iosif, logodnicul ei, drept fiind și nevrînd s-o vădească, a voit s-o lase în ascuns. Și cugetînd el acestea, iată îngerul Domnului i s-a arătat în vis, grăind: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că ce s-a zămislit întrînsa este de la Duhul Sfînt” (Matei 1, 18—20).

Sfînta Scriptură ne vorbește însă și de niște „frați” ai Domnului. Să fie aceștia oare fiii Fecioarei Maria și frați de sînge ai lui Iisus? Hotărît că nu, căci dacă facem cercetare mai profundă a Sfîntei Scripturi aflăm că aceștia sînt fiii altei Marii. Despre acest adevăr ne încredințază întîi de toate Sfîntii Evangheliști, cu deosebire Matei și Ioan, cînd ne prezintă femeile ce așteptau sfîrșitul Domnului din timpul patimilor. „Și erau acolo femei, privind de departe care urmaseră din Galileea pe Iisus, slujindu-i între care era și Maria mama lui Iacov și a lui Iosif și mama fiilor lui Zevedeu” (Matei 27, 55—56). Altele stăteau lângă crucea lui Iisus: „Stăteau lângă crucea lui Iisus, mama Lui și sora mamei Lui, Maria lui Cleopa și Maria Magdalena” (Ioan 19, 25). Deci mama așa zisilor „frați ai Domnului” — Iacov și Iosif — stătea și privea de departe.

Un alt temei care ne arată că Fecioara Maria n-a mai avut fii și fiice îl constituie și faptul că, înainte de a-și da duhul pe cruce, Iisus-Domnul a încredințat-o pe mama Sa Sf. Apostol Ioan. Dacă ar fi avut fii și fiice de bună seamă că ar fi lăsat-o în grija acestora și nu Apostolului Ioan, care nu-i era nici cea mai îndepărtată rudă.

Iacov, Iosif, Simeon și Iuda care sînt numiți „frații Domnului” îi sînt Mîntuitorului veri și nicidecum frați de sînge, căci la evrei cuvîntul de frate se întrebuința în înțeles mai larg. Așa Avraam îl numește pe Lot „frate” (Fac. 13, 8), deși nu-i era decît nepot de frate, iar Iacov cu toate că-i era lui Laban nepot îl numește tot „frate” (Fac. 28, 19). Din cărțile Noului Testament de asemenea avem prilejul să constatăm că atît Mîntuitorul în cuvîntările Sale cît și Apostolii în epistolele lor folosesc în înțeles larg cuvîntul de „frate” și „soră”.

În temeiul celor arătate, sîntem deci deplin încredințați că Fecioara Maria n-a mai avut fii și fiice și că ei i se cuvine precinstire, ca uneia care s-a învrednicit de marea cinste de a da trup omenesc Fiului lui Dumnezeu, întrupat pentru a

noastră mîntuire. Precinstirea i-a dat-o așadar întîi de toate Dumnezeu, cînd a ales-o dintre toate femeile Pămîntului ca să zămislească pe Făcătorul veacurilor (Fac. 3, 15; Isaia 7, 14); precinstire i-a dat îngerul Gavriil, cînd i s-a închinat numind-o plină de har (Luca 1, 28—29), Elisabeta, mama lui Ioan Botezătorul, care sub însuflare de la Duhul Sfînt a numit-o: „Binecuvîntată între femei și Maica Domnului meu” (Luca 1, 42—43); femeia din mulțime, care, ascultîndu-l pe Mîntuitorul grăind cuvinte dumnezeiești, a zis: „Fericit este pîntecele care te-a purtat și fericiți sîinii pe care i-ai supt” (Luca 11, 27—28). A cinstit-o Fiul ei Iisus Hristos, despre care știm că-i era supus (Luca 2, 51) și că o asculta cînd îi cerea ceva (Ioan 2, 3—10). Însăși Fecioara Maria, sub însuflare de la Duhul Sfînt, zice că i-a făcut Dumnezeu mărire: „Iată de acum mă vor feriți toate neamurile. Că mi-a făcut mie mărire Cel Puternic” (Luca 1, 48—49).

Biserica noastră Ortodoxă, care este „stîlp și temelie adevărului” (I Tim. 3, 15), a dat ascultare și s-a făcut trăitoare a învățăturilor Sf. Scripturi, dînd cinstea cuvenită Sfîntei Fecioarei Maria, închinîndu-i în decursul anului bisericesc zile de sărbătoare — Adormirea Maicii Domnului din 15 august, fiind, desigur, cea mai importantă — în care îi face fericită pomenirea, îndemnîndu-ne prin aceasta și pe noi a-i aduce cinstire și cîntări de laudă, împreună cu oștile cerești, ca uneia care este mai înaltă decît cerurile, „care fără stricăciune pe Dumnezeu-Cuvîntul a născut”.

Cinstind după cuviință pe Maica Domnului, „Maică pururea Fecioară”, nedespărțită în icioanele noastre de Fiul său, Mîntuitorul Iisus Hristos, se cuvine totodată să-i urmăm pilda vieții sale luminoase, de rugăciune și fapte bune, nețărîmurii sa dragoste de oameni.

Pr. I. Oprea

Vizita I. P. S. Arhiepiscop Victorin în Mitropolia Ardealului

(Urmare din pag. 2)

împlinirii a 100 ani de la adormirea sa în Domnul.

Vorbînd în numele I. P. S. Arhiepiscop Teofil al Vadului, Feleacului și Clujului, care n-a putut fi de față, P. S. Episcop Visarion exprimă bucuria preoților și credincioșilor clujeni pentru cinstea de a avea în mijlocul lor, slujindu-le, pe un arhieru ortodox român, venit din îndepărtata Americă.

La sfîrșitul Sf. Liturghii, I. P. S. Arhiepiscop Victorin a slujit un parastas întru pomenirea mitropolitului Andrei Şaguna, după care I. P. S. Sa a rostit o cuvîntare, în care a mulțumit Ierarhilor, pe care i-a vizitat la ei acasă, de primirea frățească pe care i-au făcut-o, precum și P. F. Părinte Patriarh Justinian pentru invitația de-a lua parte la festivitățile prilejuite de aniversarea a 25 ani de patriarhat.

I. P. S. Sa a prezentat apoi unele aspecte din activitatea sa, subliniind dragostea credincioșilor pe care îi păstorește față de Biserica și Patria de obîrșie, precum și față de țara în care trăiesc astăzi, promițînd totodată că va duce fiilor săi duhovnicești dragostea fraților lor din România.

Vizita I. P. S. Arhiepiscop Victorin în cele trei Eparhii ale Mitropoliei Ardealului a însemnat într-adevăr prilej de bucurie atît pentru Ierarhul care ne-a vizitat, cît și pentru studenții teologi, elevii seminariști și credincioșii noștri pentru care a slujit și care l-au ascultat.

R.

A fi bun numai pentru tine înseamnă a fi contra ta însuși

Cuvintele acestea vor să spună că preocuparea cu exclusivitate de viața proprie te poate duce în situația de a nu te mai îngriji nici de tine însuși, de a deveni adversarul propriei existențe.

Oare cum vine asta? Cum se poate ca promovîndu-te în centrul preocupărilor tale să ajungi la un moment dat potrivnic propriei vieți?

Fiecare dintre noi e, se știe, o ființă individuală cu felul său de a fi, cu însușirile sale inimitabile și irepetabile, dar în același timp sîntem și ființe comunitare, axate pe conviețuirea cu ceilalți.

Ține de natura noastră de a fi mereu avizată la ceilalți, la comunitate, și ține de natura comunității de a fi în permanență avizată la aportul persoanelor singulare.

Sfîntul Ap. Pavel exprimă ideea aceasta folosind imaginea trupului și a organelor care-l alcătuiesc. Nici organele fără trup, nici trupul fără organe. Fiecare organ își are funcția lui proprie, dar nici unul nu și-o poate exercita fără aportul primit din partea întregului, din partea trupului. La rîndul său trupul nu poate exista decît prin organele care-l alcătuiesc (Rom. 12, 4—5; II Cor. 12, 12).

Trupul semnifică comunitatea, organele — persoanele, membrii ei. După cum legătura dintre organe și trup e vitală atît pentru existența părților cît și a întregului, la fel legătura dintre persoane și comunitate e esențială, e cerută cu necesitate atît de o parte cît și de cealaltă.

Există totuși o deosebire între organ și persoană. În timp ce organul lipsit fiind de conștiință și voința proprie nu poate veni cu inițiative față de trup, persoana poate lua atitudine față de comunitate. Omul poate interveni în legăturile lui cu ceilalți, le poate modifica sau înlocui, le poate accepta sau respinge.

De fapt credincioșii cunosc situația aceasta a respingerii legăturilor cu ceilalți sub cel mai dramatic aspect al ei, sub aspectul smulgerii din comuniunea cu Dumnezeu și cu oamenii, adică sub aspectul păcatului.

Practic respingerea comuniunii cu Dumnezeu și cu semenii ia forma închiderii față de ei, față de orice pretenție a lor și înseamnă limitarea preocupărilor la sfera intereselor egoiste.

Închiderea față de ceilalți și concentrarea asupra eului propriu s-ar părea că marchează un spor de forțe. Realitatea însă e alta. Chiar dacă pentru o vreme subiectul izolat dă semne de neobișnuit dinamism trebuie să știm că în adîncul ființei sale se consumă lent procesul unei primejdioase secătuirii de energie.

Ieșit din circuitul comuniunii cu Iisus Hristos și cu semenii, credinciosul nu va mai avea cum să-și îmbroșteze puterile și, mai devreme sau mai tîrziu, va încerca sentimentul tulburător al slăbirii, al rămîinerii în gol, al alunecării în ne-ființă.

Dacă viața în comuniune înseamnă viața în contact cu un nesecat izvor de putere, smulgerea din comuniune și închiderea în preocupări egoiste duce în cele din urmă la închircire, la o gravă pierdere de substanță.

Dacă colaborarea și înfrățirea cu alții asigură sporirea puterilor vitale, întoarcerea egoistă asupra intereselor individuale duce la o primejdioasă rarefiere și sărăcire a vieții proprii.

Iată cum grija numai de binele personal te convertește în adversar al propriei existențe. Iată cum căutînd binele numai pentru tine cu ignorarea binelui pentru alții, lucrezi de fapt contra ta însuși.

Lucrul acesta poate fi arătat și altfel.

Pentru înăbușirea sentimentului rămîinerii în gol și al alunecării în ne-ființă credinciosul în cauză recurge la felurite mijloace. Printre acestea, goana după bunuri materiale ocupă un loc de frunte. Obsedat de ideea că averile ar putea umple golul care-l amenință, subiectul respectiv începe să se avînte lacom după acapararea nelimitată de bunuri. Dar bunurile oricît de multe tot limitate rămîn. Și cum în închipuirea lui numai îngrămădirea continuă de bunuri l-ar putea prezerva de năruirea în gol, subiectul la care ne referim se simte obligat pe de o parte să-și înteaască năvala după acapararea de bunuri, iar pe de alta să fie de o zgîrcenie barbară în folosirea lor, chiar cînd e vorba de existența proprie. De teama de a nu și le împuțina, credinciosul alunecat din legea comuniunii nu numai că nu dă nimic altora din bunurile acaparate, dar nu le folosește nici pentru propria sa viață, dovedindu-se astfel adversar al propriei existențe.

(Continuare în pag. 4)

23 AUGUST 1944

LA A XXIX-A ANIVERSARE

Ziua de 23 August 1944 constituie pentru țara și poporul nostru nu numai simbolul eliberării de sub jugul robiei fascist-hitleriste, ci ea este totodată piatra de hotar care marchează începutul impresionantelor înfăptuiri ale României socialiste din decurs de aproape trei decenii, care au schimbat cu desăvârșire înfațișarea țării noastre. Căci dintr-o țară agricolă, cu totul înapoiată sub aspect industrial, a cărei existență de abia era cunoscută de majoritatea țărilor de pe glob, astăzi România a devenit o țară care an de an își impune tot mai mult prezența sub toate aspectele, în marile competiții și confruntări internaționale.

Pentru cei care facem parte din generațiile care au trăit nenorocirile legate de cel de-al doilea război mondial, ziua de 23 August 1944 n-are numai semnificația începutului marilor transformări structurale în organizarea statală, în domeniile economiei, industriei, agriculturii, învățămîntului, artei, științei, culturii, sănătății publice etc., ci ea este îndeosebi simbolul marilor restructurări în conștiința întregului nostru popor, care astăzi se află strâns unit în jurul iubitorilor săi conducători, desăvârșind cuceririle democratice din Patria noastră și muncind cu râvnă sporită pentru un viitor din ce în ce mai fericit, pentru acel „viitor de aur” întrezărit de marii noștri înaintași vizionari: Nicolae Bălcescu, Vasile Alecsandri, Mihai Eminescu și alții. De aceea, ziua de 23 August 1944 va rămîne de-a pururi pentru țara și poporul nostru răsăritul deschizător de drumuri pentru marile împliniri.

Pentru aceste motive, odată cu fiecare aniversare a lui 23 August 1944, gîndul întregului nostru popor se îndreaptă cu spontană recunoștință către țările din coaliția antihitleristă, în frunte cu Uniunea Sovietică, care au adus imense sacrificii pentru zdrobirea mașinii de război hitleriste și pentru înlăturarea robiei fasciste sub care gemeau, alături de țara și poporul nostru, atîtea țări și popoare din Europa. În același timp, cu toții închinăm un pios omagiu de recunoștință și cinstire celor peste 170.000 de ostași-eroi români, căzuți pe cîmpurile de luptă pentru eliberarea Ungariei și Cehoslovaciei, care, într-o pilduitoare frăție de arme cu ostașii sovietici, au contribuit la zdrobirea fiarei hitleriste, silită să se retragă în cele din urmă, rănită de moarte, în propriul ei bîrlog. Prețuirea și recunoștința noastră îmbrățișează în același timp cu dragoste pe toți cei care au făcut parte din avangarda luptătoare în insurecția națională antifascistă armată din 23 August și din zilele următoare, care, alături și împreună cu unitățile de ostași români, au pus capăt rușinoasei ocupații militare și economice a țării noastre de către armata hitleristă, după arestarea trădătorului Ion Antonescu și a acoliților lui.

Astfel, prin repararea greșelii istorice în care a fost ținută țara noastră împotriva voinței poporului de către lacheii fascismului și prin alinierea României la coaliția antihitleristă, țara noastră a adus o remarcabilă contribuție în războiul antifascist, situîndu-se în rîndul al patrulea în privința numărului de soldați care au participat împreună cu aliații la bătăliile de distrugere a nazismului.

Importanța participării României la războiul antihitlerist — participare care a fost apreciată de aliați ca avînd drept consecință scurtarea războiului cu șase luni — a fost subliniată la vremea sa de către scriitorul-academician Geo Bogza prin următoarele: „E de ajuns să ne gîndim cîte nenorociri și cîte pierderi ar mai fi îndurate atîtea țări și popoare timp de încă șase luni de război, în care fiara hitleristă ar fi comis cele mai nesăbuite acte de cruzime și represalii...”

Dar ziua de 23 August are și pentru Biserica noastră și pentru credincioșii ei o semnificație care trebuie subliniată. În primul rînd, ea a oprit demența hitleristă să-și pună în aplicare planurile după care urmau să fie nesocotite și încălcate drepturile inalienabile ale poporului nostru și ale altor popoare, sfidînd principiile egalității și dreptății sociale, ca și imperativul iubirii față de semenii. În al doilea rînd, această memorabilă zi a deschis pentru Biserica noastră zorile unor vremuri de adevărată libertate, ea putîndu-se organiza și conduce în conformitate cu principiile canonice. Astfel, Statutul de Organizare a Bisericii Ortodoxe Române, ca și legiuirile bisericești care

l-au urmat, constituie o expresie a acestei libertăți. În al treilea rînd, prin Legea pentru regimul general al cultelor din 1948, s-a asigurat tuturor cultelor din țara noastră deplină libertate și egalitate, fiecare cult putîndu-se organiza în conformitate cu tradițiile sale proprii, fără a se crea privilegii în favoarea vreunui cult, cum a fost în trecut cu Biserica romano-catolică. Ca urmare a acestui fapt, Biserica noastră numără între marile ei înfăptuiri, la locul cel dintîi, Reîntregirea Bisericii din Transilvania, prin revenirea în sinul ei — la 21 octombrie 1948 — a preoților și credincioșilor fostei Biserici greco-catolice. Marele act al Reîntregirii Bisericii din Transilvania înseamnă în același timp și o prețioasă contribuție la întărirea unității poporului român.

La cele de mai sus adăugăm că după 23 August 1944, între cultele din Patria noastră au luat ființă relații cu totul noi: consfătuiri și conferințe între conducătorii cultelor, apropiere între slujitorii și credincioșii acestora pentru o mai deplină cunoaștere, ca și pentru acțiuni de colaborare între culte pe teren social-obștesc. Astfel s-a creat între cultele din Patria noastră un ecumenism

local, dat adeseori ca exemplu de către reprezentanții unor culte din străinătate care ne-au vizitat țara, pentru ceea ce ar trebui să fie ecumenismul pe plan mondial.

În sfîrșit, nu putem trece cu vederea nici faptul că ziua de 23 August a deschis pentru Biserica noastră, dar și pentru celelalte culte istorice, drumul valorificării comorilor de istorie și artă bisericească, statul nostru investind sume considerabile pentru repararea unor mănăstiri și biserici — monumente istorice — ca și pentru crearea de muzee de artă bisericească, pentru tipărirea de albume, pliante, ilustrate, precum și pentru înlesnirea vizitării acestor monumente de turiști străini care ne vizitează țara.

Iată de ce, cu prilejul celei de-a XXIX-a aniversări a zilei de 23 August 1944, Biserica noastră: ierarhi, cler și credincioși, cu un nestăvilent entuziasm, se află alături de întregul nostru popor, prin muncă susținută, pe calea mărețelor înfăptuiri din Patria noastră, al căror început l-a marcat ziua de 23 August 1944.

T.

Dimitrie Cantemir academician

Se împlinesc 300 de ani de la nașterea marelui cărturar și bărbat politic român Dimitrie Cantemir.

Este îndeobște cunoscut faptul, că la 11 iulie 1714, D. Cantemir a fost proclamat membru al Academiei de științe de la Berlin, academie inițiată de filozoful german G. W. Leibniz, în 1700. Cercetătorii români, ca O. Densușianu, N. Iorga, G. Pascu, Șt. Ciobanu, N. Bagdasar, P. P. Panaitescu, D. Bădărău, C. Măciucă, A. Botez, I. D. Lăudat și alții s-au oprit asupra acestui fapt unic și unii din ei au și reprodus scrisoarea de recomandare din 1714, prin care Cantemir era prezentat „către o persoană distinsă și savantă de la Academie” ca deținător de cunoștințe și informații interesante și importante, și de asemenea a fost publicată și Diploma de numire ca membru al Academiei berlineze, în care era lăudat pentru stăruința sa științifică într-o vreme în care stăpînitorii se gîndeau mai mult la războaie decît la literatură.

Astfel Dimitrie Cantemir devenea primul bărbat de știință român a cărui faimă a trecut hotarele patriei, dobîndind o notorietate mondială.

Prin urmare merită să fie cunoscute, pe cît este posibil, amănuntele care au dus la promovarea din 11 iulie 1714.

Dimitrie Cantemir a dobîndit o educație multilaterală, umanistă și neolenistă serioasă, încă în Școala patriarhală din Istanbul-Țarigrad, adîncindu-se în probleme de istorie, știință, filozofie și teologie. Ațițudinea filozofică din această perioadă Cantemir și-a precizat-o în lucrările: *Kriterion* sau *Dialexis* (1698), *Metafizica* (1700) și *Compendiu de logică* (1701). Prin aceste lucrări, cu caracter anti-scolastic, el devenea primul român cu largi cunoștințe și posibilități de gîndire, care, firește, au început să-și facă faimă. Ca elenist, i-a plăcut desigur riposta spătarului Nicolae Milescu din lucrarea: *Dovedire că limba și știința greacă sînt mai necesare pentru popoarele slave decît cea latină*, din 1685, față de străduința pedagogiei de atunci de a fi impusă limba latină, cum se susținea în Rusia și în Transilvania prin: „*Janua linguarum*” a lui Ioan Amos Comenius.

Ca filozof și teolog ortodox, D. Cantemir s-a ocupat îndeosebi cu problema răului în lume (numită „teodiceea”) și se străduia să pună în paralel concepția mecanicistă-materialistă cu cea creaționistă teologică, folosind metode nescolastice. Pentru aceste motive el nu a rămas un anonim, nici pentru gînditorii zpuseni, ai căror țări aveau reprezentanți diplomați la Istanbul, unde petrecea pe atunci Cantemir.

Astfel despre el a auzit și marele filozof german G. W. Leibniz, care se interesa despre toți bărbații de seamă din cadrul științific, spre a-i cuprinde în cele din urmă, prin Academia de știință, în „*Republica savanților*”. El cunoșcuse și scrisul spătarului Nic. Milescu, despre care s-a exprimat apoi elogios că „este un bărbat poliglot și supra-erudit”. De teodiceea lui Cantemir îl mai apropia

pe Leibniz și concepția sa filozofică despre monadologie.

Dimitrie Cantemir s-a bucurat și de prietenia țarului Petru cel Mare al Rusiei, care căuta apoi, după 1711, să-i compenseze lui Cantemir pierderea tronului Moldovei. Dîndu-și seama de capacitatea deosebită a lui Cantemir spre filozofie și istorie, a căutat să-i mijlocească contactul cu știința germană, avînd singur interese la Academia de la Berlin, prin mijlocirea baronului Enric de Huyssen, care încă din 1702 intrase în serviciile țarului.

Astfel, țarul Petru, însoțit de Huyssen, s-a întîlnit de mai multe ori cu Leibniz, și anume la Torgau în octombrie 1711, la Karlsbad în decembrie 1711 și la Dresda în noiembrie 1712, și evident că de fiecare dată îi pomenea acestuia despre „savantul său” Cantemir, cu care țarul avusese consfătuiri personale, după 1711 și după fiecare întîlnire cu Leibniz.

Astfel savanții de la Academia de științe din Berlin au aflat, prin Huyssen, că D. Cantemir „are multe lucrări interesante la mîna, așa că lumea înțelepților se poate aștepta de la el la multe noutăți”. Era vorba în primul rînd de *Kriterion*, tipărit, și apoi de celelalte lucrări în manuscris, precum: *Evenimentele Cantacuzinilor*; *Creșterea și descreșterea Imperiului otoman*; *Hronicul romano-moldo-vlahilor și altele*.

Prin urmare, acum putea Huyssen să intervină direct la Academia din Berlin, ceea ce reiese și din protocoalele-procese verbale ale Academiei, așa că la 11 iulie 1714, consilierul regal Joh. Carol Schott putea semna cuvenita Diplomă.

În acest cadru i s-a cerut lui Dimitrie Cantemir o lucrare specială despre țara sa. În consecință Cantemir a definitivat în 1716: *Descrierea Moldovei*, și o prezenta Academiei, ca oglindă fidelă a stării din țara sa, aplicînd în cercetare și expunere principiile despre redarea obiectivă și critică a faptelor.

El este acela care, în această „*Descriere a Moldovei*”, precizează în capitolul despre „*Literele moldovenilor*” că „moldovenii aveau litere latinești, după pilda tuturor celorlalte popoare, a căror limbă încă este alcătuită din limba cea romană, iar apoi... unindu-să la soborul de la Florența mitropolitul Moldovei cu latinii, diahodul său Teoctist..., pentru ca să lipsească aluatul latinilor de biserica moldovenilor... a îndemnat pe Domnul Alexandru (cel Bun, corect Alexandrel, pe la 1453) ca și literile latine să se lipsească din țara sa și să primească în locul lor pe cele slavone (adică oficializarea chirilicii românești) dar pentru că literile slavonești nu au fost de ajuns pentru rostul tuturor cuvintelor la moldoveni, pentru aceea au fost nevoiți ca să mai afle și alte litere”. Cantemir se dovedește a fi creator de cultură completă.

Prof. M. Șesan

File din istoria parohiei Fofeldea

Pe Valea Hîrtibaciului înspre Agnita, la distanță de 33 km de Sibiu, se află satul Fofeldea, localitate cu populație de țărani români, care păstrează bogate urme, frumoase tradiții strămoșești.

Faptul că Fofeldea este de origine daco-romană este un adevăr confirmat de urmele arheologice, toponimice și tradiționale, care stau vădit încrățate în vatra satului, ca de pildă: urmele fundației unei cetăți romane, o fântină de 12 m adâncime săpată în piatră, numiri ca: „Valea Dacilor”, „Piscul Dacilor” sau, jocul „Călușii”, care aici ocupă un loc de frunte în gama de jocuri populare, cu o melodie cu totul originală, obiceiuri de nuntă și altele. Astfel de mărturii sînt întregite de documente scrise, din care e destul să amintim acel act de plată al „Domnului Grigorie din Altus campus” din anul 1332, existent la Academia R.S.R., pentru a se vedea clar numele romanice pe care-l purta localitatea, inspirat din forma de relief — adică o cîmpină puțin ridicată — unde era așezată vatra satului.

Acest „Altus campus” apare mai tîrziu (1488) în documente, tradus de administrația săsească, în „Hochfeld”, iar pe urmă (1854) de cea ungurească în „Föfeld” și apoi exprimat în graiul românesc în „Fofeldea”.

Biserica de aici, monument istoric cu hramul „Sf. Vasile”, păstrează o valoroasă pictură în stilul și canonul bizantin, cu adînci semnificații social-istorice și cu elemente decorative românești, opera fraților Grecu din Săsăuș (1814).

Este potrivit să reținem și aceea că din această vatră, cu ațtea valori și tradiții străvechi, s-au ridicat în decursul veacurilor personalități de seamă, ca de pildă:

August Treboniu Laurean (1810—1881), mare patriot și om de cultură; filolog, filozof, istoric, reformator și organizator al școlilor românești din Moldova și din Țara Românească, membru în Consiliul Superior al Instrucțiunii Publice din vechea Românie. A fost de asemenea decan al Facultății de litere și filozofie din Capitală (1864). Laurean este unul din fondatorii Academiei Române (1866), a cărei președinție a susținut-o cu demnitate timp de mai bine de un deceniu (1867—1881). El a fost primul secretar al Academiei Române (1866) și fruntaș de seamă al Revoluției de la 1848.

A fi bun numai pentru tine...

(Urmare din pag. 2)

Așadar, grija de binele personal cu excluderea preocupărilor de binele semenilor conduce în cele din urmă la convertirea subiectului respectiv în adversar al vieții personale.

Cum poate fi evitată o asemenea situație? Nu altfel decît pe calea ieșirii din izolare și a reintegrării în legea comuniunii, a comuniunii cu Dumnezeu, cu Iisus Hristos și cu oamenii. Comuniunea cu Mîntuitorul înseamnă orientarea credinciosului caracterizată prin ieșirea din sfera preocupărilor egoiste și intrarea în regimul grijii pentru alții. Hristos este omul prin excelență pentru alții. Comuniunea cu El înseamnă asumarea aceluiași scop cărui-a-i slujește El însuși și anume slujirea oamenilor.

Comuniunea cu Domnul ajută credinciosul nu numai să-și precizeze scopul activității care constă în slujirea dezinteresată a semenilor, dar și la refacerea și purificarea puterilor spre a le avea în totalitatea lor disponibile în vederea oricărei activități pozitive.

Dar comuniunea cu Hristos ne deschide largă și comuniunea cu oamenii. Sentimentul comuniunii este un sentiment concret. El nu poate fi întretinut și intensificat decît în legătură cu realități concrete. Cum după Înviere Hristos-Domnul nu mai aparține sferei concrete, comuniunea cu El o cultivăm intrînd și păstrînd un strîns contact cu reprezentanții Săi aici în lume, adică cu semenii noștri.

Comuniunea cu Mîntuitorul nu poate fi practică deci decît în strînsă comuniune cu oamenii, cu lumea.

Pentru credinciosul care a avut nefericirea să se împotmolească în mlaștina izolării egoiste nu există salvare decît în reluarea comuniunii cu Hristos, concretizată în comuniunea cu oamenii, în slujirea lor dezinteresată și în construirea împreună cu ei a unei lumi mai bune.

D. Belu

Demnă de remarcat este atitudinea luminată, hotărîtă și plină de clarviziune a lui Laurean în cauza unității de stat a românilor, precum și unității noastre bisericești. Cu toate că era fiu de preot greco-catolic, el îndeamnă pe românii din Transilvania în 1848 să ceară unificarea bisericească, reînvierea vechii mitropolii ortodoxe (desființată odată cu unirea de la 1700) și sobor universal românesc. Grăitoare în această privință este scrisoarea sa, din București, către prof. N. Bălășescu din Sibiu, în care îndeamnă ca românii să se adune și să ceară „Lege românească, fără deosebire de uniți și neuniți. Arhiepiscop românesc în Transilvania...” „Stricați unirea cu catolicii” — zicea el, indicînd chiar modul de organizare a episcopilor: „Doi Arhiepiscopi în Banat, unul la Arad, unul la Oradea, unul la Cernăuți, doi în Transilvania... cereți sobor universal românesc” și încă alte asemenea îndemnuri arată viziunea largă și realistă a acestui mare fiu al poporului nostru.

Pentru toate acestea, August Treboniu Laurean a rămas înscris în rîndul marilor noștri înaintași, care în zilele noastre sînt prețuiți la adevărata lor valoare, ca pilde de urmat pentru noi și pentru generațiile viitoare.

Un astfel de moment sărbătoresc este rînduit în vara acestui an în satul său natal — Fofeldea, unde prin grija forurilor noastre de stat, este prevăzut a se ridica un bust al lui A. T. Laurean.

Tot la Fofeldea s-a născut profesorul Daniel R. Cordescu (1843—1906) care, plecînd din tinerețe peste Carpați, fondează, împreună cu Laurean, mai multe școli (Clejani, Căscioarele, jud. Vlașca; Găiești, jud. Romanai, București etc.), fiind în același timp un militant pentru organizarea învățămîntului pe principii noi, progresiste, ceea ce i-a și pricinuit ieșirea din învățămînt. Se întoarce la bătrînețe în Fofeldea unde muncește pentru ridicarea culturală și socială a satului natal. Este îngropat în cimitirul bisericii din această parohie.

Tot în acest sat au mai văzut lumina zilei ilustrul profesor Manliu, ale cărui manuale didactice au adus un mare aport instrucțiunii publice, funcționînd multă vreme în școlile românești, precum și alți oameni de seamă.

Prin prețioasele urme străbune pe care le moștenește, Fofeldea rămîne ca un stîlp adînc înfipt în originile daco-romane ale poporului român, iar prin personalitățile pe care le-a odrăslit, cît și prin tradițiile și obiceiurile străbune pe care le cultivă, prin hărnicia și cumînțenia lor, credincioșii acestei parohii și-au dobîndit un loc de cinste în marea familie a vrednicului nostru popor.

Pr. I. Fulea

La Adormirea Maicii Domnului

Te cinstim Preacurată,
De Dumnezeu Născătoare,
Păzitoarea vieții noastre
Și-a sufletului ocrotitoare.

Dubul Sfînt trimis de Tatăl
Cînd făptura ți-a umbrit
Pîntecelul tău, Fecioară,
Pe Hristos l-a zămislit.

Glasul lui Gavril din ceruri
Bucurie ți-a adus
Că vei naște pe Mesia,
Soare fără de apus.

O, împărăteasă Maică,
Cinstim sînta-ți Adormire,
Că ai născut pe Mielul păcii
Care-i mai presus de fire;

Pe Iisus Mîntuitorul,
Din Dubul Sfînt intrupat,
Fiul Tatălui din ceruri,
Pe veșnicul Împărat.

Fii la Cer mijlocitoare
Și acum și pe vecie,
De Dumnezeu Născătoare
Și Preacurată Marie.

Ion Delatopîrcea

Invățături din Pildele lui Solomon

- Cuvintele frumoase sînt un fagure de miere, dulceață pentru suflet și tîmăduire pentru oase (16, 24).
- Omului i se pare cîte un drum drept, dar la capătul lui încep căile morții (16, 25).
- Omul viclean pregătește nenorocirea și pe buzele lui este ca un foc arzător (16, 27).
- Cel care închide din ochi născoceste viclenii, cine își mușcă buzele a și săvîrșit răul (16, 30).
- Bătrînețea este o cunună strălucită, ea se află mergînd pe calea cuvioșiei (16, 31).
- Cel încet la mînie e mai de preț decît un viteaz, iar cel ce își stăpînește duhul este mai prețuit decît cuceritorul unei cetăți (16, 32).
- Mai bună este o bucată de pîine uscată în pace, decît o casă plină cu carne de jertfe, dar cu vrajbă (17, 1).

Incheierea festivă a anului universitar 1972-1973 la Institutul Teologic din Sibiu

Vineri, 29 iunie 1973, praznicul Sf. Apostoli Petru și Pavel fiind, a avut loc încheierea festivă a anului universitar 1972/73 la Institutul Teologic Universitar din Sibiu. Astfel, în Catedrala mitropolitană din Sibiu s-a săvîrșit Sf. Liturghie arhieriască de către P. S. Visarion, nou-alesul Episcop al Aradului, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. Au participat Î. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului și Nicolae al Banatului, Î. P. S. Arhiepiscop Teofil al Clujului, profesorii și studenții teologi, credincioși.

A predicat P. C. prof. M. Șesan, iar la sfîrșit P. S. Episcop Visarion a rostit rugăciunea de mulțumire.

În Aula Institutului a urmat apoi o festivitate, deschisă de P. C. rector Is. Todoran, care face o dare de seamă privind activitatea cadrelor didactice, a studenților și a tuturor salariaților Institutului în anul universitar care s-a scurs. A mulțumit totodată forurilor de stat și bisericești pentru sprijinul pe care îl acordă Institutului, iar pe absolvenții anului IV îi îndeamnă să fie preoți activi și luminați, precum și patrioți conștienți.

În numele absolvenților a vorbit D. Colotelo, iar corul studenților teologi a interpretat compoziții bisericești și patriotice.

A luat apoi cuvîntul Î. P. S. Mitropolit Nicolae al Banatului, care a reliefat cu deosebire faptul că sprijinul material pe care îl dau Eparhiile studenților teologi este obolul credincioșilor, fiecare student teolog trebuind deci să fie conștient de

ceea ce datorează și sub această latură obștei în mijlocul căreia trebuie să se întoarcă.

În continuare a vorbit Î. P. S. Arhiepiscop Teofil al Vadului, Feleacului și Clujului, care a zăbovit în special asupra puterii de influențare în bine a cuvîntului omenesc, element esențial în lucrarea preoțească, reamintind studenților teologi că în ceea ce privește viața creștinească, duhovnicească, nu există „vacanță”.

În încheiere a vorbit Î. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, care, plecînd de la „secerișul” duhovnicesc de la Institutul Teologic din Sibiu, subliniază faptul că tinerii studioși de la Blaj, Sibiu, Brașov ș.a. au fost prinși în suvoitul revoluției din 1848, răspîndind manifeste etc., iar sămînța aruncată de ei, visul lor de libertate națională, unitate de stat și bisericească, de dreptate socială s-a împlinit în anii noștri.

Î. P. S. Sa a subliniat de asemenea că tinerete înseamnă activitate, visuri înalte, deci ea nu trebuie trăită în patimi, în păcate, în lîncezeală etc., îndemnînd studenții teologi ca, privind la tineretul generației de la 1848, să fie cuprinși de aceeași flacăra sfîntă a dăruirii pentru binele obștesc.

Prezența a patru Ierarhi din Mitropoliile Ardealului și Banatului a imprimat acestei festivități o notă deosebită, iar studenților noștri teologi le-a prilejuit împărtășirea de noi lumini în pregătirea și activitatea lor de viitor.

Rep.